

Societat | | Actualitzat el 23/01/2020 a les 10:25

Obeses: «La cobla, lluny de menystenir-la, cal enaltir-la al màxim possible»

El Teatre Auditori de Sant Cugat acollirà l'1 de febrer l'espectacle que el grup osonenc ha preparat acompanyat de la Cobla Berga Jove i el Cor d'Obeses

Arnau Burdó, Jaume Coll, Maiol Montané i Arnau Tordera són Obeses | Ricard Muné

A principis del 2019, Arnau Tordera, cantant i líder d'Obeses (<https://www.obeses.cat/>), va rebre un missatge directe per Twitter de Lluís Gual, tenora de la Cobla Berga Jove (<http://www.coblabergajove.cat/>), en què li proposava fer algun tipus de col·laboració. Aquell germen, sorgit d'"una nit probablement alcohòlica", es va acabar convertint en un espectacle en el que l'eclecticisme del quartet contemporani osonenc, la singularitat de la cobla i les veus del Cor d'Obeses s'uneixen per oferir un repertori que casa dos mons suposadament oposats: la música moderna i la sardana.

Després de portar-lo al festival Amb So de Cobla, que el va coproduir, i a la Fira Mediterrània, on van esgotar entrades, ara inicien una gira de quatre concerts que els farà aterrar l'1 de febrer al Teatre-Auditori de Sant Cugat (<http://tasantcugat.cat/programacio/espectacle/obeses-amb-la-cobla-berga-jove-i-el-cor-dobeses-1>), a més de Vic, Berga i Vilafranca.

Palamós i Manresa ja han pogut gaudir d'aquest concert. Com recordeu aquells dos *bolos*?

- Maiol Montané (MM): A mi em va impactar molt el primer. Sempre tens aquell pensament de...

?A veure què passarà?, i em va sorprendre molt la quantitat de gent que hi va haver.

- Arnau Tordera (AT): Unes 2 mil persones. La quantitat de gent que es va aglutinar a Palamós per escoltar aquest singular concert va ser molt gran i el desenvolupament també va fer fantàstic, igual que ho va ser el concert a Manresa. El sol fet que la gent es molesti a pagar una entrada i que a sobre aconseguieixis esgotar les d'un recinte com el Kursaal és una proesa. Per tant, contents de la recepció que està tenint i també contents d'evidenciar que hi ha un interès per part del públic cap a aquest projecte.

- Què té d'únic, aquest espectacle?

- AT: S'han fet trobades de grups moderns amb cobla, però la singularitat d'aquest és que el viatge és d'anada i tornada. A part, són arranjades per mi mateix. Per tant, hi ha un pensament musical coherent. No és un arranjador extern que hi ha posat la seva pàtina artística, sinó que hi ha realment una comprensió de les obres des de la seva profunditat. A més, des d'un punt de vista de la utilització històrica de la cobla són uns arranjaments relativament revolucionaris. He treballat conjuntament amb el primer tenor de la cobla, en Lluís Gual, que m'ha assessorat sobre qüestions tècniques i estilístiques, i ell també era conscient que allò era una cosa que no havien tocat mai.

- Arnau Burdó (AB): No sé si era el fa sostingut, que deien que l'única vegada que l'havien hagut de tocar era en exercicis d'escales.

- AT: És sorprenent, perquè també els ha posat en un context que no és que no sigui la seva naturalesa -al final la naturalesa d'un instrument es pot adaptar a qualsevol cosa-, però que estan fent coses que no havien fet en tot el repertori sardanístic.

Maiol Montané i Arnau Tordera, bateria i compositor d'Obeses Foto: Ricard Muné

- Amb la vista posada a Sant Cugat, esteu preparant alguna novetat?

- AT: Hi interpretarem *La sal al mar*, una peça molt estimada que he arranjat i que s'estrenarà pròpiament per cobla allà. Té una reminiscència d'havanera interpretada per una cobla en un concert de música moderna. És aquest tipus de trobada d'àmbits estilístics diversos que possibilitem en aquest espectacle.

- Amb quines sensacions el prepareu?

- AB: De nervis cada cop n'hi ha menys, potser perquè hem vist que és una cosa que funciona. El fet que hi hagi 24 persones a dalt de l'escenari fa que la sensació que tenim del directe sigui molt diferent de la que estem acostumats.

- AT: Per nosaltres, la vivència que es té com a part activa del concert és molt diferent. La responsabilitat es trifurca a través de la cobla i del cor. Vam buscar que no fos només Obeses la gran banda, que, òbviament, sí, però que la cobla tingués els seus moments de protagonisme. Cal no oblidar que aquest projecte germina amb una voluntat de la Cobla Berga Jove. Són ells qui, en una nit probablement alcohòlica, tenen l'atreviment de proposar-nos-ho.

- El fet de passar d'escenaris de festival a aquests auditoris, us el fa modificar d'alguna manera?

- AB: A l'inici, recordo que els concerts d'auditori se'm feien estranys. La sensació que tens en un festival o una festa major és de molt soroll, de la gent cridant... I en aquests penses: ?Els hi està agradant??. Però entens que sí, que per això venen.

- AT: És l'àmbit on pots escoltar música més còmodament, amb més qualitat i més control. Si es vol gaudir veritablement de la interpretació musical, és el tipus de concert perfecte. Estem parlant d'un gran concert amb una cobla sencera i un cor interpretant peces de gran complexitat i de riquesa musical extraordinària. És una oportunitat de gaudir de tots aquests matisos, de tots aquests colors tímbrics, assegut i en la contemplació auditiva.

- A Sant Cugat, el 2018 hi va presentar dues vegades de *Fills de les Estrelles*. Com us ha tractat la ciutat?

- AT: Probablement, Sant Cugat és dels llocs on hem tocat més.

- MM: Li tenim una estima, a Sant Cugat, perquè, des del primer cop que vam ser-hi pels Petits Camaleons, tot el que hi hem fet, ha anat molt bé.

- AT: I que històricament hi han succeït coses importants. Al concert que vam fer-hi amb banda simfònica, hi vam estrenar *La llegenda de Sant Jordi i el drac*. A part, també hi ha aquest vincle amb els Gausacs, que per qüestions d'afinitat és la colla castellera que aglutina més seguidors d'Obeses del panorama autòcton.

- A banda d'aquest de l'1 de febrer, teniu preparada una petita gira amb 3 concerts més. Vilafranca, Vic i un que és sorpresa.

- AT: És a Berga.

- Ha costat que sortís, aquest.

- AT: Seria una veritable llàstima que un projecte que han impulsat ells, que són una generació jove i súper ben formats en aquest instrument autòcton, que les institucions no ho recolzin, seria

reprovable. Hem aconseguit portar-li i probablement anirà a algun altre lloc més endavant.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=a55LbwgOodk>

- Parlem de com es va coure el projecte. Lluís Gual, tenora de la cobla, t'ho va proposar per Twitter. S'ha comentat molt, la manera de fer-vos arribar la proposta.

AT: L'anècdota és que d'un missatge esbojarrat a Twitter finalment en surt un concert amb 30 persones a dalt de l'escenari. Han de confluïr moltíssimes coses. En primer lloc, que nosaltres hi estiguéssim disposats, perquè és una feina d'arranjaments descomunal. Estem parlant d'un repertori de 20 o 22 peces. I, quan vam decidir tirar-ho endavant, vam dir: ?Ho fem, però necessitem un àmbit, un espai, on això pugui ser presentant dignament?. Llavors vam trobar el festival Amb So de Cobla de Palamós, que era el lloc ideal.

- I també el context idoni per interpretar la sardana *La Ben Plantada* (Zel, 2013) en la seva totalitat.

- AT: Només la podem interpretar amb tota la seva dimensió instrumental en aquest concert. Si tens una cobla sencera interpretant una peça que ha estat concebuda com a unió del món de la cobla i el del rock, la veritat és que...

- AB: Ja no només en aquest cas, que ja era una sardana, sinó que és sentir els teus temes arranjats per cobla. És el que ens va passar amb les bandes simfòniques, que *flipes*. És superguai veure que hi ha 12 persones i el cor tocant els temes que tu tocaves. És una sensació bastant brutal.

La Cobla Berga Jove, amb Obeses, a local d'assaig. Foto: Jordi Galderic/Obeses

- I una proposta així, com us l'agafeu? Com una part més de l'univers Obeses, com una investigació més enllà dels límits? del grup i, en conseqüència, de la música, com un homenatge a la tradició...?

- MM: Primer de tot, com a repte. Ja de per si tenim la filosofia de no tancar-nos. Quan vam fer el projecte amb la banda ja va ser una brutalitat. Estar acompanyats d'una orquestra simfònica -per la música que escoltes i per les teves referències- és un somni. I per a nosaltres és un creixement com a músics brutal.

- AT: A part de l'atractiu, ho afrontem com a repte, i també com a oportunitat de fer una cosa que actualment no està fent ningú. La nostra música, des d'un punt de vista estilístic i de pensament, no l'està fent ningú. Si a això li sumes una cosa encara més singular i atractiva, ha de cridar l'atenció al públic si té inquietud artística. També com a homenatge a una essència musical autòctona que malauradament potser no està en el seu millor moment. I el fem, no només utilitzant l'instrument, sinó portant-lo a contextos que no li són naturals o on no ha tingut tanta presència històricament.

- Creieu que la imatge que es té de la cobla li fa justícia?

- AT: Dins de la cobla ells mateixos tenen una confrontació sobre quina n'és l'essència. Sí que hi ha la sensació -i sempre es ven així- que la cobla és música tradicional. Però, pels grans compositors de cobla de la història i per la formació dels músics contemporanis, l'encabiríem dins l'àmbit de la música acadèmica. En aquest sentit, a ells també els hi agrada que hi hagi director, que se subratlli aquesta essència acadèmica.

- AB: Volem trencar amb el prejudici que se'n té. Quan la gent pensa en la cobla, pensa en sardanes, en gent gran... Però llavors es tracta de dir que la cobla no només fa aquestes coses, i que té un so supercaracterístic únic al món.

- AT: Lluny de menystenir-la, el que s'ha de fer és enaltir-la al màxim possible.

- AB: I col·locar-la en un lloc diferent del que està acostumat, i que funciona perfectament com és al costat d'una banda de rock. Gent que ve a veure l'espectacle pensant "Aviam què, perquè jo, la sardana..." en surt *flipant*.

- AT: El repertori d'Obeses se celebra per part del públic, però hi ha un moment que fem un mix de repertori sardanístic i és un dels moments apoteòsics del concert; un dels moments culminants d'un concert de música moderna és un *medley* de sardanes.

Arnau Burdó i Jaume Coll, teclista i baix d'Obeses. Foto: Ricard Muné

- Què us va sorprendre, de la cobla, la primera vegada que els va tenir aquí al local?

- MM: Vaig al·lucinar amb el volum que té. En certs moments era *ultrapel·liculero*; podria acompanyar Star Wars.

- AB: Sobretot a nivell de composicions de fa cent anys, que són ben bé de banda sonora, i que no diries mai que s'han fet a Catalunya.

- AT: Per mi va ser com una revelació, de conèixer un instrument absolutament únic. No hi ha una formació instrumental al món que es pugui assemblar a aquest gran instrument format de diversos instruments, especialment per la seva peculiaritat tímbrica. Hi ha la secció de vent fusta doble canya, el flabiol amb el tamborí, element supercuriós i peculiar que toca una sola persona, i els bombardins, que també són una cosa increïble. És tota aquesta suma de singularitats -específiques de cada instrument concret- que fan que l'instrument col·lectiu encara sigui més singular.

- Quines parts del procés d'arranjament et van fer patir més?

- AT: El més complex és com plantejes un arranjament que ja has plantejat prèviament [en les cançons d'Obeses] i posar-hi tot allò que vols aportar-hi tímbricament, estilísticament i instrumentalment, i traslladar-ho a un univers sonor i acústic tan diferent. I, considerant, també, en quin sentit podria contribuir-hi més la cobla i què tenia que podia nodrir l'essència de la peça. Hi ha moments on la cobla sona com una banda de *dixie*, altres com una big band ianqui, amb reminiscències simfòniques... No és una cosa impostada del no-res. Trobar el secret d'aquest gest en cadascuna de les peces va ser el més complex.

El Kursaal de Manresa, ple, durant el concert d'Obeses, la Cobla Berga Jove i el Cor d'Obeses Foto: Eduard Morató/Obeses

- Un altre dels objectius era sensibilitzar el públic perquè respecti tots els gèneres musicals i que descobreixin aquells que no els són tan afins. Heu acomplert aquest objectiu?

- AT: Aquesta pàtina pedagògica no és només en aquest espectacle, sinó que la filosofia musical d'Obeses ja planteja el respecte cap a la riquesa musical i la diversitat estilística. En aquest cas queda més centrat en l'àmbit de la cobla, però sí, hem aconseguit que moltíssima gent que probablement ni tan sols havia escoltat més de deu minuts una cobla hagi estat vibrant durant tot un concert. Estem potenciant que el món de la música moderna tingui a l'abast el coneixement sobre la cobla. A més, som conscients de formar part d'un projecte únic. Al final, quan tens l'oportunitat de fer una cosa única, ets un privilegiat. I, en aquest sentit, tots els que formem part d'aquest projecte ho som, i en som conscients.

- El treball és ingent i confirmàveu que la recepció ha estat molt bona. Us plantegeu gravar-lo a l'estudi i editar-lo com va fer amb el musical de Verdguer?

- AT: La idea és que el concert d'Obeses, amb la Cobla Berga Jove i el Cor d'Obeses pugui quedar enregistrat en directe, probablement en vídeo. Serà un enregistrament on, a part de la qüestió musical, hi haurà l'audiovisual. Esperem que passi de ser una idea a una realitat. En principi seria a L'Atlàntida.

- Acabem mirant cap al futur. El 2020, com se li planteja a Obeses? Nou disc, més propostes d'aquesta magnitud o descansant després de tota la feuada?

- MM: La idea és continuar presentant *Fills de les Estrelles*. Encara podem omplir moltes places on no hem tingut oportunitat de ser. El 2019 s'han consolidat moltes coses que encara no havien

passat. Des que vam néixer com a banda, fa deu anys, cada any hi ha hagut alguna cosa més, noves oportunitats i un creixement. Per tant, el 2020 continuarà essent així. Realment, serà l'any d'Obeses.

- AT: En tot cas no hi haurà disc nou.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=CH26YHaSfLY>

Obeses, durant l'entrevista. Foto: Ricard Muné